

Пурсишҳо ва посухҳо

Дафтари хифз ва наشري осори Мансури Ҳошимии Хуросонӣ ҳафизахуллоҳ таъоло

Коди пурсиш: 95

**Ахлоқ
Ахлоқи иҷтимоӣ**

**Нависандаи пурсиш:
Ризо Розӣ**

Ахлоқи иҷтимоӣ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Нависандаи пурсиш: Ризо Розӣ

Тарихи пурсиш: 26/12/2015

Дар чи мавоқеъе дурӯғ гуфтан ҷойиз аст?

Посуҳ ба пурсиши шумораи: 3

Тарихи посуҳ ба пурсиш: 04/01/2016

<<Дурӯғ>> бар хабаре итлоқ мешавад ки бо воқеъ мутобиқат надорад ва бо ин васф, <<Дурӯғ гуфтан>> ба маънои додани ҷунин хабаре аст, хоҳ диҳандаи он ба муҳолифати он бо воқеъ илм дошта бошад ва хоҳ аз рӯй ҷаҳли мураккаб, онро мутобиқ бо воқеъ пиндошта бошад ва дар ҳар ду сурат, қабоҳати он фитрӣ ва бадеҳӣ аст; Ҷунонқи Худованд дар бораи аввалӣ фармудааст: ﴿وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾ (Оли Имрон/ 75); <<Ва бар Худованд дурӯғ мебаранд дар ҳоле ки илм доранд>> Ва дар бораи дуввумӣ фармудааст: ﴿مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِآبَائِهِمْ كَثِيرٌ كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ إِن يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا﴾ (Қаҳф/ 5); <<На онон ва на падаронашонро ба он илме нест, сухани газзофе аст ки аз даҳонҳошон берун меояд, онон ҷуз дурӯғ намегӯянд>>, балки онро аз фарти қабоҳаташ дар радифи бутпарастӣ қарор дода ва фармудааст: ﴿فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَرْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّوْرِ﴾ (Ҳаҷ/ 30); <<Аз олоӣши бутҳо иҷтиноб кунед ва аз гуфтори дурӯғ иҷтиноб кунед>>!

Бо ин ҳол, <<Дурӯғ гуфтан>> аз он ҳайс ки додани хабарӣ муҳолиф бо воқеъ аст, ҳангоме ҳурмат тақлифе дода ки дар он илм ба муҳолифат бо воқеъ вучуд дошта бошад; Зеро ҳангоме ки дар он илм ба муҳолифат бо воқеъ вучуд надорад, иҷтиноб аз он бо унвони <<Дурӯғ гуфтан>> мумкин нест ва аз ин рӯ, наҳй аз он бо ин унвон лағв шумурда мешавад, ҳар чанд иҷтиноб аз муқаддамоти он ки асбоби ҷаҳли мураккаб ҳастанд, имкон дорад ва табъан наҳй аз онҳо бо унвони мавоқеъи шинохт саҳиҳ аст ва бо ин васф, <<Дурӯғгӯ>> дар ҳақиқат бар касе итлоқ мешавад ки гузораи хабареро бо илм ба муҳолифати он бо воқеъ изҳор медорад то ба заъми худ нафъеро ҳосил кунад ё аз зараре маҳфуз монад, вале касе ки ҷунин гузораеро бидуни илм ба муҳолифати он бо воқеъ изҳор медорад, дар ҳақиқат <<Дурӯғгӯ>> шумурда намешавад, балки дар гумроҳии дуре шумурда мешавад; Ҷароки ба заъми худ рост

Ахлоқи иҷтимоӣ

мегӯяд, ҳар чанд ба сабаби кӯтоҳияш дар таҳсили муқаддамоти илм, гуноҳкор ва шойисати уқубат аст. Аз инчо доништа мешавад ки дурӯғро танҳо дурӯғгӯён намегӯянд, бал касоне ки баное бар ростгӯӣ доранд низ мегӯянд ва чи басо дурӯғҳои инон ба маротиб бузургтар ва хатарноктар аст, монанди дурӯғҳои бархӣ фақиҳон ва муҳаддисон ки умматро саргардон сохтааст ва дурӯғҳои бархӣ муқаллидон ки бо тақлиди кӯр кӯрона аз онон гуфта мешавад. Бинобарин, ҳурмати <<Дурӯғ гуфтан>> аз як сӯ ба маънои вучуби иҷтиноб аз додани хабаре бар хилофи воқеъ бо илм ба муҳолифати он бо воқеъ аст ва аз сӯи дигар ба маънои вучуби иҷтиноб аз ҷаҳл, тақлид, аҳвоӣ нафсонӣ, дунёгарой, таъассуб, тақаббур ва хурофагарой аст ки сабаби додани чунин хабарӣ бидуни илм ба муҳолифати он бо воқеъ мешавад.

Оре, <<Дурӯғ гуфтан>> ба маънои додани чунин хабаре бо илм ба муҳолифати он бо воқеъ, агарчи дар ҳолати аввалия ҳаром аст, дар ҳолати сонавия метавонад ҷойиз бошад ва он ҳолате аст ки маслиҳати <<Дурӯғ гуфтан>> дар мизони шаръ, аз мафсадаи он ба маротиб бештар аст ва он ҷаҳор сурат дорад: Тақия, ҷанг, сулҳ ва насиҳат; Ба ин тартиб ки додани хабарӣ мутобиқ бо воқеъ, ҳаргоҳ муқтазии қатли мусалмоне ба ғайри ҳақ ё фитнаи бузургтар аз он бошад, ҷойиз нест; Чунонки Худованд фармудааст: **﴿مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إيمَانِهِ إِلَّا مِنْ أَكْثَرِهِ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾** (Наҳл/ 106); <<Ҳар кас пас аз имонаш ба Худованд куфр варзад, магар касе ки икроҳ шавад дар ҳоле ки дилаш ба имон мутмаъин аст, вале касе ки оғӯши худро ба рӯй куфр бигушояд, ҳашме аз Худованд бар онон аст ва барояшон азобӣ азим аст>> Ва додани хабарӣ мутобиқ бо воқеъ дар замони ҷанг, ҳаргоҳ муқтазии рӯб ва ваҳшати мусалмонон ё амният ва ҷуръати душманони Ислом бошад, ҷойиз нест; Чунонки Худованд фармудааст: **﴿وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِنَ الْأَمْنِ أَوْ الْخَوْفِ أَذَاعُوا بِهِ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَالْخَوْفُ أَذَاعُوا بِهِ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَالْخَوْفُ أَذَاعُوا بِهِ﴾** (Нисо/ 83); <<Ва ҳангоме ки хабаре аз амният ё хабар ба онон мерасад онро мунташир месозанд, дар ҳоле ки агар онро ба Паёмбар ё мутаваллиёни амр аз ҳудашон ирҷоъ меоданд, касоне аз онон ки онро арзёбӣ мекунанд, онро мешинохтанд ва агар фазли Худованд бар шумо ва раҳмати ӯ набуд ҷуз андаке аз шаётин

Ахлоқи иҷтимоӣ

пайравӣ мекардед>> Ва додани хабарӣ мутобиқ бо воқеъ, ҳаргоҳ муқтазии буруз ё истимрори низоъ миёни ду нафар ё ду гурӯҳ аз мусалмонон бошад, ҷойиз нест; Чунонки Худованд фармудааст: ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ﴾ (Анфол/ 1); <<Аз Худованд битарсед ва байни якдигарро ислоҳ кунед>> Ва фармудааст: ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ﴾ (Ҳучарот/ 10); <<Ҷуз ин нест ки мӯъминон бароданони якдигаранд, пас миёни ду бародаратонро ислоҳ кунед ва аз Худованд битарсед, бошад ки омӯрида шавед>> Ва фармудааст: ﴿لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِنْ نَجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ ۚ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا﴾ (Нисоъ/ 114); <<Ҳеч хабаре дар бисёри аз розгӯйиҳошон нест, магар касе ки ба садақа ё некӣ ё ислоҳе миёни мардум амр кунад ва ҳар кас ин корро дар пайи хушнудии Худованд анҷом диҳад ба зудӣ ўро подошӣ азим хоҳем дод>> Ва додани хабарӣ мухалиф бо воқеъ, ҳаргоҳ аз рӯй хайрхоҳӣ ва масалан барои танаббуҳи ғофилон ва ҳидояти гумроҳон бошад, ҷойиз аст; Чунонки Худованд дар бораи Юсуф алайҳи салом фармудааст: ﴿فَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَّازِهِمْ جَعَلَ السَّفَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَتَيْهَا الْعِيرُ إِنَّكُمْ لَسَارِقُونَ﴾ (Юсуф/ 70); <<Пас чун борҳои оноро баст, ҷомро дар хурчини бародараш ниҳод, сипас нидо диҳанда нидо дод: Эй корвон! Ҳароина шумо дузд ҳастед>>, дар ҳоле ки онҳо дузд набуданд ва Юсуф алайҳи салом аз рӯй хайрхоҳӣ ва барои танаббуҳи онҳо чунин гуфт ва дар бораи Иброҳим алайҳи салом фармудааст: ﴿قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا فَاسْأَلُوهُمْ إِنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ﴾ (Анбиъ/ 63); <<Гуфт балки бузургашон ин корро кардааст, аз ҳудашон бипурсед агар суҳан мегӯянд>>, дар ҳоле ки бути бузург бутҳои дигарро нашикаста буд ва Иброҳим алайҳи салом аз рӯй хайрхоҳӣ ва барои ҳидояти гумроҳон чунин гуфт.

Аз инҷо доништа мешавад ки додани хабарӣ мухалиф бо воқеъ дар ин ҷаҳор сураат ҷойиз аст, вале маршрут ба инки сукут ё таврия ба ҷойи он кофӣ набошад; Чароки агар сукут ё таврия ба ҷойи он кофӣ бошад, навбат ба он намерасад. Ҳамчунонки ҷавози он дар ин сураатҳои ҷаҳоргона, набояд ба дастовезе барои ҳокимони золим ва аёдии онон табдил шавад то бо ангеzahое монанди ҳифзи низоми худ, ҳар дурӯғеро ба мардум таҳвил диҳанд ва ҳар ростеро аз онон бипӯшонанд; Чароки ҳадаф аз ҳукми мазкур, суҳулате барои некукорон дар ростои дифоъ аз ҳукуқи мазлумон ва ҷалби

Ахлоқи иҷтимоӣ

масолеҳи мустаъбафон ва ҳидояти гумроҳон ба сӯй Худованд аст, на сухулате барои ҷабборон дар ростии ҳифзи ҳукумати онон ва тазйиҳи ҳуқуқи мазлумон ва гумроҳ кардани мардум; Чунонки яке аз ёронамон моро хабар дод, гуфт:

«سَمِعْتُ الْمَنْصُورَ الْهَاشِمِيَّ الْخُرَاسَانِيَّ يَقُولُ: لَيْسَ لِلظَّالِمِ قَصْرُ صَلَاةٍ وَلَا إِفْطَارُ صَوْمٍ وَلَا أَصْطِرَاطٌ فِي مَحْمَصَةٍ وَلَا كَذِبٌ فِي مَصْلَحَةٍ وَلَا تَقِيَّةٌ فِي خِيفَةٍ»
 <<Шунидам ҳазрати Мансури Ҳошимии Хуросонӣ мефармояд: Барои золим на шикастани намозе ва на хӯрдани рӯзае (дар сафар) ва на изтироре дар маҳмаса ва на дурӯғе дар маслиҳат ва на тақияе дар бим аст>>;

Чароки ҳамаи ин аҳком аз рӯй раҳмати Худованд вазъ шудаанд ва золимон мустаҳаққи раҳмати Худованд нестанд; Чунонки фармудааст: «أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ» (Худ/ 18); <<Огоҳ бошед ки лаънати Худованд бар золимон аст>>!

Дафтари ҳифз ва наشري осори
Мансури Ҳошимии Хуросонӣ
Бахши посухгӯӣ ба пурсишҳо

Бо наҳзати

«Бозгашт ба Исломи»

ОШНО ШАВЕД.

Пойгоҳи иттилоърасонӣ дафтари ҳифз ва наشري осори Мансури Ҳошимии Хуросонӣ ҳафизаҳуллоҳ таъоло

* Лутфан бар рӯй линки мавриди назари худ клик кунед.

Линки ҷаҳзаҳои
боло

Саҳифаи фејбуки
пайгоҳ

Саҳифаи гузаштҳои
пайгоҳ

Саҳифаи канали
телеграмми пайгоҳ